

Пропозиція
Міністерства молоді та спорту України
до проєкту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" (щодо умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти)"

Ініціатори законопроєкту:
народні депутати України Неклюдов В. М. та інші

(реєстраційний № 5514 від 19.05.2020)

до першого читання

1. Позиція до законопроєкту:

Міністерство молоді та спорту України в межах компетенції опрацювало проєкт Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" (щодо умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти)" (далі – проєкт Закону) та повідомляє, що не підтримує його в частині визначення кола осіб, на яких поширюватимуться додаткові пільги при вступі до вищих закладів.

2. Обґрунтування позиції:

Проєктом Закону передбачається врегулювати питання щодо надання додаткових балів особам, які мають спортивний розряд не нижче першого або спортивне звання не нижче майстра спорту України, при вступі до закладів вищої освіти за спеціальностями, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням фізичних здібностей вступників.

Мінмолодьспорт не погоджує законопроєкт "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" (щодо умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти)", зареєстрований у Верховній Раді України за № 5514 від 19.05.2021, у частині, де пропонується надання додаткових балів за особливі успіхи вступникам до закладів вищої освіти для спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням фізичних здібностей, які мають спортивний розряд не нижче першого або спортивне звання не нижче майстра спорту України.

Відповідно до Положення про Єдину спортивну класифікацію України, затвердженого наказом Міністерства молоді та спорту України від 11 жовтня 2013 р. № 582, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 листопада 2013 р. за № 1861/24393, спортивні звання "Майстер спорту України", "Майстер спорту України міжнародного класу", "Заслужений майстер спорту" присвоюються довічно. Проте, як строк дії спортивних розрядів в індивідуальних видах спорту на 2 роки, в ігрових видах спорту на 4 роки.

Отже, надання додаткових балів за спортивні звання "Майстер спорту України", "Майстер спорту України міжнародного класу" та за спортивні розряди "Кандидат у майстри спорту", "Перший спортивний розряд" не є об'єктивним. До закладів вищої освіти можуть вступати особи, які мають такі спортивні звання або спортивні розряди, але на час вступу вже не є дієвими спортсменами. Вони можуть мати перевагу при вступі перед діючими спортсменами, якщо їх бали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання будуть вищими. Крім того, в деяких видах спорту спортсмен може не мати звання, проте бути призером чемпіонату Європи або світу у відповідній віковій категорії.

Також зауважуємо, що на сьогодні в Україні тільки в закладах, що здійснюють підготовку спортсменів резервного спорту, зокрема в дитячо-юнацьких спортивних школах, школах вищої спортивної майстерності, закладах

спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, налічується 638 майстрів спорту України міжнародного класу та заслужених майстрів спорту, 2619 майстрів спорту, 7332 кандидати в майстри спорту та 7232 особи, які мають перший спортивний розряд.

Крім того, зазначаємо, що за 2020 рік відповідними наказами Мінмолодьспорту присвоєно звання "Майстер спорту України" 1434 особам, "Майстер спорту України міжнародного класу" – 183 особам, "Заслужений майстер спорту" – 36 особам з видів спорту, що визнані в Україні. Станом на 01 травня 2021 року такі звання присвоєно відповідно 599, 51, 14 особам.

Вважаємо, що принцип пріоритетності при зарахуванні спортсменів до закладів вищої освіти має ґрунтуватися на об'єктивних засадах результативності їх виступів на головних міжнародних та всеукраїнських змаганнях, за результатами яких спортсмени зараховуються до складу національних збірних команд України, що відповідає визначеним державою пріоритетам у сфері фізичної культури і спорту, а не за наявністю в них спортивних звань або спортивних розрядів.

Мінмолодьспорт пропонує розширити коло осіб, на яких будуть поширюватися заохочувальні бали при вступі на навчання та внести такі зміни:

Підпункт 3 частини четвертої, підпункт 4 частини п'ятої, абзац п'ятий частини шостої статті 44 Закону України "Про вищу освіту" після слів "особам, які є учасниками Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор" доповнити словами **"особам, які в попередньому або поточному роках входили (входять) до складу національних збірних команд України з видів спорту, визнаних в Україні"**, а слова "особам, які мають спортивний розряд не нижче першого або спортивне звання не нижче майстра спорту України" виключити.

Законом України "Про фізичну культуру і спорт" визначено, що державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері фізичної культури і спорту. Проте, у підпункті третьому частини четвертої статті 44 Закону України "Про вищу освіту" визначено, що бал за особливі успіхи особам, які є учасниками Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор, надається за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері культури, молоді та спорту.

Для узгодження норм законодавства пропонуємо у підпункті 3 частини четвертої, підпункті 4 частини п'ятої, абзаци п'ятий частини шостої статті 44 Закону України "Про вищу освіту" слова "за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері культури, молоді та спорту" замінити словами "за підтвердженням центрального органу виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту (за вимогою)".

Міністр молоді та спорту України

Вадим ГУТЦАЙТ

31 травня 2021 року